

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “บทบาทพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก บทบาทของพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก และผลจากการที่พ่อบมีบทบาทในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากกรณีศึกษา พ่อที่ดูแลลูกที่มีอาการออทิสติกจำนวน 6 ราย

ผลการศึกษา พบว่า พ่อมีทัศนคติต่อการดูแลลูกตลอดจนการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานบ้านว่าเป็นหน้าที่ที่พ่อจะต้องรับผิดชอบ เป็นการช่วยเหลือแบ่งเบาภาระหน้าที่ของแม่ในการดูแลลูกและทำงานบ้าน ซึ่งในสภาพสังคมและเศรษฐกิจปัจจุบัน บทบาทของแม่นอกจากต้องรับผิดชอบงานในบ้านแล้ว ยังต้องทำงานหารายได้ให้แก่ครอบครัวด้วย หากบทบาทในการดูแลลูกและการรับผิดชอบงานบ้านเป็นหน้าที่ของแม่ฝ่ายเดียว ย่อมส่งผลให้ศักยภาพของแม่ในการทำงานทั้งในบ้านและนอกบ้านลดลงหรือไม่ดีเท่าที่ควร นอกจากนี้การมีลูกที่มีอาการออทิสติกยังเป็นปัญหาต่อพ่อแม่ คือ

- 1.ปัญหาเรื่องการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก ซึ่งต้องมีความเข้าใจต่ออาการของลูกและวิธีการดูแลที่แตกต่างจากการดูแลเด็กปกติทั่วไป
- 2.ปัญหาเรื่องการเรียนของลูกจะแตกต่างจากเด็กปกติทั่วไปที่เรียนในโรงเรียนปกติ ซึ่งจะต้องเน้นพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ ในรูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ
- 3.ปัญหาด้านเศรษฐกิจโดยเฉพาะเรื่องค่าใช้จ่ายในการบำบัดรักษา แม้ในบางกรณีจะมีสวัสดิการของหน่วยงานภาครัฐช่วยเหลือก็ตาม แต่ค่าใช้จ่ายส่วนอื่นเช่นค่าเดินทาง ค่าจ้างสำหรับพี่เลี้ยงหรือในรายที่ไม่มีสวัสดิการช่วยเหลือ จะเป็นผลกระทบต่อการพัฒนาการของลูกและต่อพ่อแม่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้
- 4.ปัญหาการดำเนินชีวิตของพ่อแม่ซึ่งจะต้องมีการปรับตัว เพื่อความเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตและการบำบัดรักษาลูกที่มีอาการด้วย นอกจากนี้ยังเป็นการลดปัญหาอย่างอื่นที่เกิดขึ้น โดยกรณีศึกษาบางรายพบว่ามีการปรับวิถีชีวิตส่วนตัว ปรับย้ายเรื่องที่อยู่ ที่ทำงาน
- 5.ปัญหานาถของเด็ ซึ่งเป็นปัญหาที่ส่งผลให้พ่อแม่มีความวิตกกังวลมากที่สุด เนื่องจากหากในอนาคตพ่อแม่ไม่สามารถดูแลลูกได้แล้ว ลูกจะดำรงชีวิตอย่างไร
- 6.ปัญหาเรื่องระยะเวลาในการรักษา การบำบัดรักษาลูกออทิสติกนั้นไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ แต่สามารถพัฒนาศักยภาพให้ดีขึ้นได้ แต่ต้องใช้ระยะเวลาที่ยาวนานและสม่ำเสมอในการบำบัด

แม้อาการของลูกที่มีอาการออทิสติกจะมีความแตกต่างจากเด็กปกติทั่วไป แต่วิธีการดูแลของพ่อที่เป็นกรณีศึกษานั้น พบว่าการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติกนั้นไม่มีความแตกต่างจากการดูแลเด็กปกติทั่วไปนัก แต่ต้องให้ความสำคัญเพิ่มมากขึ้น เพราะเด็กที่มีอาการออทิสติกนั้น มีความคิดและพฤติกรรมที่แตกต่างเด็กปกติทั่วไป

ดังนั้น บทบาทของพ่อนอกจากจะเน้นการแก้ปัญหาเหล่านี้แล้ว พ่อยังมีบทบาทในการช่วยเหลือด้านการดำเนินชีวิตประจำวันให้ลูกสามารถช่วยเหลือตนเองได้ การช่วยเหลือทางด้านสังคมเพื่อให้ลูกรู้จักวิธีการปรับตัวให้สามารถใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ การช่วยเหลือทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมเพื่อช่วยให้ลูกลดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์และเรียนรู้ในการทำสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม ตลอดจนการมีพัฒนาการทางด้านอารมณ์ที่ดีขึ้น การช่วยเหลือด้านการสื่อสารเพื่อช่วยให้ลูกสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการของลูก การช่วยเหลือด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อป้องกันอุบัติเหตุอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับลูกและช่วยอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตประจำวันของลูกได้อย่างดี โดยพ่อใช้ทักษะในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก 8 วิธีการ คือ การทำให้ การบอกให้ทำเป็นขั้นตอน การอยู่เป็นเพื่อน การให้รางวัล การลงโทษ การเพิกเฉยต่อสิ่งที่เกิดขึ้น การจัดสิ่งแวดล้อมและการปกป้องสิทธิ์ของลูก

ผลที่ได้จากการศึกษาพบว่า เมื่อพ่อมีบทบาทในการดูแลลูก จะส่งผลดีต่อพัฒนาการของลูก โอกาสในการทำงานกิจกรรมอื่น ๆ ของแม่ ตลอดจนความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัวด้วย